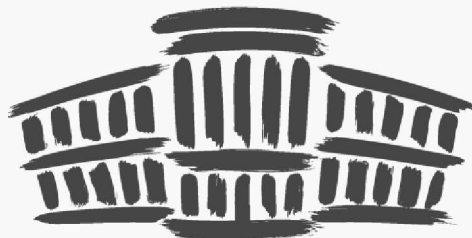

СУБОТИЦА
SZABADKA
SUBOTICA
SUBOTICA
2022

16. Meђunarodna naučna konferencija
ПРОМЕНА ПАРАДИГМЕ
У ОБРАЗОВАЊУ И НАУЦИ

16. Nemzetközi tudományos konferencia
PARADIGMAVÁLTÁS
AZ OKTATÁSBAN ÉS A TUDOMÁNYBAN

16. Međunarodna naučna konferencija
PROMENA PARADIGME
U OBRAZOVANJU I NAUCI

16th International Scientific Conference
CHANGING PARADIGMS
IN EDUCATION AND SCIENCE

16. Међународна научна конференција

Промена парадигме у образовању и науци

Зборник радова

Датум одржавања: 3–4. новембар 2022.

Место: Учитељски факултет на мађарском наставном језику,
Суботица, ул. Штросмајерова 11., Република Србија.

16. Nemzetközi tudományos konferencia

Paradigmaváltás az oktatásban és a tudományban

Tanulmánygyűjtemény

A konferencia időpontja: 2022. november 3–4.

Helyszíne: Újvidéki Egyetem Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar,
Szabadka, Strossmayer utca 11., Szerb Köztársaság.

16. Međunarodna naučna konferencija

Promena paradigme u obrazovanju i nauci

Zbornik radova

Datum održavanja: 3–4. novembar 2022.

Mesto: Učiteljski fakultet na mađarskom nastavnom jeziku,
Subotica, ul. Štrosmajerova 11., Republika Srbija.

16th International Scientific Conference

Changing Paradigms in Education and Science

Papers of Studies

Date: November 3-4, 2022

Address: Hungarian Language Teacher Training Faculty, University of Novi Sad,
Subotica, Strossmayer str. 11, Republic of Serbia

Издавач

Универзитет у Новом Саду
Учитељски факултет на мађарском наставном језику
Суботица

Kiadó

Újvidéki Egyetem
Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar
Szabadka

Izdavač

Sveučilište u Novom Sadu
Učiteljski fakultet na mađarskom nastavnom jeziku
Subotica

Publisher

University of Novi Sad
Hungarian Language Teacher Training Faculty
Subotica

Одговорни уредник / Felelős szerkesztő /
Odgovorni urednik / Editor-in-chief
Josip Ivanović

Уредници / Szerkesztők / Urednici / Editors
Viktor Fehér
Laura Kalmár
Judit Raffai

Технички уредник / Tördelőszerkesztő /
Tehnički urednik / Layout editor
Attila Vinkó
Zsolt Vinkler

+381 (24) 624 444
magister.uns.ac.rs/conf
inter.conf@magister.uns.ac.rs

ISBN 978-86-81960-19-6

Суботица – Szabadka – Subotica – Subotica
2022

Председавајући конференције

Јосип Ивановић

в.д. декан

Predsjedatelj konferencije

Josip Ivanović

v.d. dekan

A konferencia elnöke

Josip Ivanović

mb. dékán

Conference Chairman

Josip Ivanović

acting dean

Организациони одбор / Szervezőbizottság /
Organizacijski odbor / Organizing Committee

Председници /Elnökök / Predsjednici / Chairperson

Viktor Fehér

University of Novi Sad, Serbia

Laura Kalmár

University of Novi Sad, Serbia

Judit Raffai

University of Novi Sad, Serbia

Чланови организационог одбора /A szervezőbizottság tagjai /
Članovi Organizacijskoga odbora / Members of the Organizing Committee

Viktor Fehér

University of Novi Sad, Serbia

Eszter Gábrity

University of Novi Sad, Serbia

Beáta Grabovac

University of Novi Sad, Serbia

Szabolcs Halasi

University of Novi Sad, Serbia

Rita Horák

University of Novi Sad, Serbia

Laura Kalmár

University of Novi Sad, Serbia

Cintia Juhász Kovács

University of Novi Sad, Serbia

Zsolt Námesztovszki

University of Novi Sad, Serbia

János Vilmos Samu

University of Novi Sad, Serbia

Márta Takács

University of Novi Sad, Serbia

Judit Raffai

University of Novi Sad, Serbia

Márta Törteli Telek

University of Novi Sad, Serbia

Zsolt Vinkler

University of Novi Sad, Serbia

Attila Vinkó

University of Novi Sad, Serbia

Éva Vukov Raffai

University of Novi Sad, Serbia

Секретарице конференције
A konferencia titkárnője
Tajnice konferencije
Conference Secretary

Brigitta Búzás
University of Novi Sad, Serbia

Viola Nagy Kanász
University of Novi Sad, Serbia

Уреднички одбор конференције
A konferencia szerkesztőbizottsága
Urednički odbor konferencije
Conference Editorial Board

Viktor Fehér
University of Novi Sad, Serbia

Laura Kalmár
University of Novi Sad, Serbia
(International Scientific Conference)

Cintia Juhász Kovács
University of Novi Sad, Serbia
(ICT in Education Conference)

Zsolt Námesztovszki
University of Novi Sad, Serbia
(ICT in Education Conference)

Judit Raffai
University of Novi Sad, Serbia
(International Scientific Conference)

Márta Törteli Telek
University of Novi Sad, Serbia
(International Methodological Conference)

Éva Vukov Raffai
University of Novi Sad, Serbia
(International Methodological Conference)

Научни и програмски одбор
Tudományos programbizottság
Znanstveni i programski odbor
Scientific and Programme Committee

Председник / Elnök / Predsjednica / Chairperson

Judit Raffai
University of Novi Sad, Serbia

Чланови научног и програмског одбора
A tudományos programbizottság tagjai
Članovi znanstvenog i programskog odbora
Members of the Programme Committee

Milica Andevski
University of Novi Sad,
Serbia

Éva Borsos
University of Novi Sad,
Serbia

Noémi Görög
University of Novi Sad,
Serbia

László Balogh
University of Debrecen,
Hungary

Benő Csapó
University of Szeged,
Hungary

Katinka Hegedűs
University of Novi Sad
Serbia

Edmundas Bartkevičius
Lithuanian University, Kauno,
Lithuania

Eva Dakich
La Trobe University, Melbourne,
Australia

Erika Heller
Lóránd Eötvös University,
Budapest, Hungary

Ottó Beke
University of Novi Sad
Serbia

Zoltán Dévavári
University of Novi Sad,
Serbia

Rita Horák
University of Novi Sad,
Serbia

Stanislav Benčič
University of Bratislava,
Slovakia

Péter Donáth
Lóránd Eötvös University,
Budapest, Hungary

Hargita Horváth Futó
University of Novi Sad,
Serbia

Annamária Bene
University of Novi Sad,
Serbia

Róbert Farkas
University of Novi Sad,
Serbia

Éva Hózsa
University of Novi Sad,
Serbia

Emina Berbić Kolar
Josip Juraj Strossmayer
University of Osijek,
Croatia

Dragana Francišković
University of Novi Sad,
Serbia

Szilvia Kiss
University of Kaposvár,
Hungary

Rózsa Bertók
University of Pécs,
Hungary

Olivera Gajić
University of Novi Sad,
Serbia

Anna Kolláth
University of Maribor,
Slovenia

Radmila Bogosavljević
University of Novi Sad,
Serbia

Dragana Glušac
University of Novi Sad,
Serbia

Cintia Juhász Kovács
University of Novi Sad,
Serbia

Elvira Kovács
University of Novi Sad
Serbia

Lidija Pehar
University of Sarajevo,
Bosnia and Herzegovina

Márta Takács
University of Novi Sad,
Serbia

Mitja Krajncan
University of Primorska, Koper,
Slovenia

Anđelka Peko
Josip Juraj Strossmayer
University of Osijek,
Croatia

Viktória Toma Zakinszki
University of Novi Sad
Serbia

Imre Lipcsei
Szent István University, Szarvas,
Hungary

Valéria Pintér Krekić
University of Novi Sad,
Serbia

János Tóth
University of Szeged,
Hungary

Lenke Major
University of Novi Sad
Serbia

Ivan Poljaković
University of Zadar,
Croatia

Vesna Vučinić
University of Belgrade,
Serbia

Sanja Mandarić
University of Belgrade,
Serbia

Zoltán Poór
University of Pannonia,
Veszprém, Hungary

Éva Vukov Raffai
University of Novi Sad,
Serbia

Pirkko Martti
University of Turku, Turun
Yliopisto, Finland

Vlatko Previšić
University of Zagreb,
Croatia

Smiljana Zrilić
University of Zadar,
Croatia

Damir Matanović
Josip Juraj Strossmayer
University of Osijek,
Croatia

Zoran Primorac
University of Mostar,
Bosnia and Herzegovina

Julianna Zsoldos-Marchis
Babeş-Bolyai University,
Cluj-Napoca,
Romania

Éva Mikuska
University of Chichester,
United Kingdom

Ivan Prskalo
University of Zagreb,
Croatia

Vesnica Mlinarević
Josip Juraj Strossmayer University
of Osijek, Croatia

Ildikó Pšenáková
University of Trnava,
Slovakia

Margit Molnár
University of Pécs,
Hungary

Judit Raffai
University of Novi Sad,
Serbia

Ferenc Németh
University of Novi Sad,
Serbia

János Vilmos Samu
University of Novi Sad,
Serbia

Siniša Opić
University of Zagreb,
Croatia

László Szarka
University Jan Selyeho, Komárno,
Slovakia

Slavica Pavlović
University of Mostar,
Bosnia and Herzegovina

Svetlana Španović
University of Novi Sad,
Serbia

Рецензенти / Szaklektorok / Recenzenti / Reviewers

Ottó Beke
(University of Novi Sad, Serbia)

Viktor Fehér
(University of Novi Sad, Serbia)

Eszter Gábrity
(University of Novi Sad, Serbia)

Beáta Grabovác
(University of Novi Sad, Serbia)

Szabolcs Halasi
(University of Novi Sad, Serbia)

Katinka Hegedűs
(University of Novi Sad, Serbia)

Laura Kalmár
(University of Novi Sad, Serbia)

Lenke Major
(University of Novi Sad, Serbia)

Zsolt Námesztovszki
(University of Novi Sad, Serbia)

Judit Raffai
(University of Novi Sad, Serbia)

János Vilmos Samu
(University of Novi Sad, Serbia)

Éva Vukov Raffai
(University of Novi Sad, Serbia)

Аутори сnose сву одговорност за садржај и језички квалитет радова. Надаље, изјаве и ставови изражени у радовима искључиво су ставови аутора и не морају нужно представљати мишљења и ставове Уредништва и издавача.

A kiadványban megjelenő tanulmányok tartalmáért és nyelvi helyességéért a szerző felelős. A kiadványban megjelenő írásokban foglalt vélemények nem feltétlenül tükrözik a Kiadó vagy a Szerkesztőbizottság álláspontját.

Autori snose svu odgovornost za sadržaj i jezičnu kvalitetu radova. Nadalje, izjave i stavovi izraženi u radovima isključivo su stavovi autora i ne moraju nužno predstavljati mišljenja i stavove Uredništva i izdavača.

The authors are solely responsible for the content and the language of the contributions. Furthermore, statements and views expressed in the contributions are those of the authors and do not necessarily represent those of the Editorial Board and the publisher.

СПОНЗОРИ КОНФЕРЕНЦИЈЕ / A KONFERENCIÁK TÁMOGATÓI / ПОКРОВИТЕЛЈИ
KONFERENCIJE/ CONFERENCE SPONSORS

Megvalósult
a Magyar Kormány
támogatásával

MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

BETHLEN GÁBOR
Alap

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

PANNON RTV
WWW.PANNONRTV.COM

IVANA NIKOLIĆ, ZVONIMIR MARIĆ, SNJEŽANA MRAKOVIĆ
Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, Republika, Hrvatska
ivana.nikolic@ufzg.hr

PERCEPCIJA RODITELJA O TJELESNOJ AKTIVNOSTI NJIHOVE DJECE

Sažetak

Istraživanja pokazuju da je tjelesna aktivnost roditelja povezana s tjelesnom aktivnošću djece, točnije djeca tjelesno aktivnih roditelja provode više vremena u tjelesnim i organiziranim sportskim aktivnostima. Cilj ovog istraživanja bio je utvrditi postoje li razlike u percepciji roditelja o tjelesnim aktivnostima djece u vrtiću i slobodno vrijeme, s obzirom na tjelesnu aktivnost roditelja. Uzorak je činilo 259 roditelja s područja grada Zagreba. Uzorak varijabli činilo je 15 tvrdnji izraženih na Likertovoj skali. Mann Whitney U testom izračunate su razlike između tjelesno aktivnih i neaktivnih roditelja. Rezultati su pokazali da djecatjelesno aktivnih roditelja značajno više sudjeluju u tjelesnoj aktivnosti u slobodno vrijeme i organiziranim sportskim programima u vrtiću i izvan vrtića. Također tjelesno aktivni roditelji više potiču djecu na tjelesnu aktivnost u vrtiću, češće aktivno provode vrijeme s djetetom u prirodi, smatraju da dijete pokazuje interes za bavljenje sportom i važno im je da dijete pohađa sportski program jer su svjesni opasnosti tjelesne neaktivnosti. S druge strane, prema percepciji tjelesno neaktivnih roditelja, njihova djeca više vremena provode u sedentarnim aktivnostima.

Ključne riječi: *tjelesna aktivnost, roditelji, djeca*

1. Uvod

Dosadašnja istraživanja sugeriraju da postoji potreba za povećanjem razine tjelesne aktivnosti (TA) djece. Roditelji imaju važan utjecaj na ponašanje djece, a može se ostvariti na jedan od tri načina: 1) roditelj je aktivan s djetetom; 2) roditelj je aktivan (ne nužno s djetetom) i modelira aktivno ponašanje; i 3) roditelj pomaže svom djetetu da se bavi tjelesnim aktivnostima (Jago, Fox, Page, Brockman, i Thompson, 2010). Tijekom pred-adolescentnog djetinjstva, roditeljsko modeliranje igra sastavnu ulogu u uspostavljanju društvene norme glede tjelesne aktivnosti djece, ali kako dijete sazrijeva uloga modeliranja opada, a veći utjecaj imaju vršnjaci (Gustafson i Rhodes, 2006). Istraživanje (Fuemmeler, Anderson i Mâsse, 2011) pokazuje pozitivnu povezanost TA roditelja i njihove djece. Tako je veća umjereno do visoka TA roditelja bila povezana s većom umjereno do visokom TA djeteta. Osim toga, imati dva roditelja s višim razinama umjerene TA bilo je povezano s višim razinama aktivnosti kod djece. Autori navode kako bi za povećanje razine aktivnosti u djetinjstvu moglo biti korisno poboljšati tjelesnu aktivnost roditelja jer mogu značajno utjecati na djetetovu tjelesnu aktivnost, stoga se roditelje često potiče da budu aktivniji sa svojim djetetom. Zanimljive rezultate pokazuje trogodišnje longitudinalno istraživanje na predškolskom uzrastu britanske djece (Jago, Solomon-Moore, Macdonald-Wallis, Thompson, Lawlor i Sebire, 2017) u kojemu je ispitivana povezanost između tjelesne aktivnosti roditelja i djeteta, i vremena koje provode u sedentarnim aktivnostima, i to u dobi 5-6 godina i 8-9 godina. Roditelji koji su bili tjelesno aktivniji kada im je dijete imalo 8-9 godina imali su dijete koje je bilo aktivnije, ali je veličina povezanosti općenito bila mala. S druge strane, TA roditelja od prije tri godine nije predviđala aktivnost djeteta u dobi 8-9 godina, a isto tako, promjena u TA roditelja nije utjecala na promjenu u TA djeteta.

Neki drugi autori u istraživanjima navode da TA roditelja nije izravno povezana s TA djeteta, već je bitnija podrška obitelji. U meta analizi Yao i Rhodes (2015) dokazuju da su specifična ponašanja

poput hvaljenja djeteta, promatranje djeteta kako sudjeluje u TA, sudjelovanje u zajedničkoj aktivnosti roditelja i djeteta, prijevoz djeteta na mjesta gdje bi dijete moglo biti aktivno, imala male veličine učinka na TA djeteta, dok je jedino individualno potporno ponašanje umjerene veličine učinka bilo roditeljsko ohrabrenje. Istraživanje (Jago, Sebire, Wood, Pool, Zahra, Thompson, i Lawlor, 2014) pokazuje slabe povezanosti između umjerene TA djece dobi 5-6 godina i TA roditelja, stoga autori zaključuju da vrijeme koje su djeca aktivna sa svojim roditeljima nije glavni uzrok razine tjelesne aktivnosti djece, već bi trebalo poticati roditelje da stvaraju mogućnosti svojoj djeci da budu aktivna.

Cilj ovog istraživanja bio je utvrditi postoje li razlike u percepciji roditelja o tjelesnim aktivnostima djece u vrtiću i slobodno vrijeme, s obzirom na tjelesnu aktivnost roditelja.

2. Metode rada

Uzorak ispitanika činilo je 259 roditelja s područja Zagreba, Požege i Popovače. Njihova djeca predškolske su dobi, od 5 do 7 godina. Uzorak varijabli činilo je 15 tvrdnji koje su obuhvaćale organizirane tjelesne aktivnosti u vrtiću i izvan vrtića, slobodnu igru, sedentarne aktivnosti djece te podrška djeci za bavljenje tjelesnim aktivnostima. Sve tvrdnje bile su izražene na Likertovoj skali od 5 stupnjeva (uopće se ne slažem – u potpunosti se slažem) Tjelesna aktivnost procijenjena je na osnovu preporuka Svjetske zdravstvene organizacije (WHO, 2020) o minimalno 150 minuta tjelesne aktivnosti umjerenog intenziteta tjedno za odrasle, i 60 minuta dnevno za djecu. Roditelji su odgovarali na tvrdnju zadovoljavaju li ili ne, preporuku „U slobodno vrijeme vježbam barem 150 minuta tjedno u aktivnostima umjerenog intenziteta“. Na osnovu odgovora determinirani su kao skupina tjelesno aktivnih (TA) i neaktivnih (TN) roditelja. Istraživanje je provedeno u ožujku 2022. godine, a upitnik su dobrovoljno ispunjavali roditelji putem on-line upitnika. Razlike između skupina izračunate su neparametrijskim Mann Whitney U testom.

3. Rezultati i rasprava

Tablica 1: Rezultati razlika u percepciji TA djece između tjelesno aktivnih (TA) i neaktivnih (TN) roditelja

Tvrdnje	TA(N=131) 51% AS-Med	TN (N=128) 49% AS-Med	TA Mean Rank	TN Mean Rank	M-W test	p
Dijete je tjelesno aktivno u slobodno vrijeme više od 60 minuta dnevno	4,76-5,00	4,42-5,00	142,59	117,12	6735,00	,000
U vrtiću dijete se bavi organiziranim vježbanjem (sportska igraonica, sportski programi...)	3,56-4,00	2,96-3,00	143,28	116,41	6644,00	,003
Mjesto u kojem živim ima odlične uvjete za razvoj i bavljenje sportom	4,41-5,00	4,20-5,00	137,36	122,47	7420,00	,065
Dijete pohađa organiziranu sportsku aktivnost izvan vrtića	3,72-5,00	2,72-2,00	148,05	111,52	6019,00	,000
Za razvoj djece dovoljna je samo slobodna igra	2,70-3,00	2,83-3,00	126,08	134,01	7870,50	,374
Potičem dijete na tjelesnu aktivnost u slobodno vrijeme	4,72-5,00	4,48-5,00	139,81	119,96	7098,500	,007
Jedina tjelesna aktivnost mog djeteta je igranje u vrtiću	1,34-1,00	1,49-1,00	123,79	136,36	7570,50	,069
Važnija mi je informatička pismenost djeteta nego tjelesna aktivnost	1,62-1,00	1,67-1,00	128,48	131,55	8185,00	,707
Dijete u slobodno vrijeme gleda televiziju više od 2 sata dnevno (uključujući igranje igrice na konzolama/	2,09-2,00	2,41-2,00	120,47	139,75	7135,50	,031
Često aktivno provodim slobodno vrijeme s djetetom u prirodi	4,23-5,00	4,02-4,00	139,05	120,74	7199,00	,036
Zbog posla i raznih obaveza nemam dovoljno slobodnog vremena za tjelesnu aktivnosti sdjetetom	2,72-3,00	3,00-3,00	122,41	137,77	7390,00	,090

Dijete u slobodno vrijeme nema vremena za sport jer pohađa druge aktivnosti (glazbena, plesna, likovna, dramska, jezična poduka...)	1,42-1,00	1,65-1,00	124,10	136,04	7611,00	,126
Važno mi je da dijete pohađa sportski program jer sam svjestan/na opasnosti tjelesne neaktivnosti	4,46-5,00	4,27-5,00	137,96	121,85	7341,00	,046
Dijete pokazuje interes za bavljenje sportom	4,55-5,00	4,18-5,00	142,48	117,23	6749,00	,002
Dijete više preferira individualne sportove (tenis,atletika, plivanje.....)	3,07-3,00	2,99-3,00	133,50	126,41	7925,00	,416

U tablici 1 prikazani su deskriptivni parametri i rezultati Mann Whitney U testa. Prema preporukama Svjetske zdravstvene organizacije vidljivo je kako 51% roditelja zadovoljava, a 49% ne zadovoljava preporuku o 150 minuta tjedno u aktivnostima umjerenog intenziteta. Kod djece 12,3% ne zadovoljava, a 87,7% zadovoljava preporuku o minimalno 60 minuta dnevno u TA u slobodno vrijeme. Razina tjelesne aktivnosti roditelja i djece ovog uzorka je veća u odnosu na istraživanje na britanskom uzorku predškolske dobi, gdje je 80% roditelja zadovoljilo smjernice WHO-a, međutim 29% dječaka i 47% djevojčica u dobi od pet do šest godina nije ih ispunilo (Jago i sur., 2014).

Statistički značajne razlike u percepciji tjelesnih aktivnosti djece između tjelesno aktivnih i neaktivnih roditelja dobivene su u tvrdnji *Dijete je tjelesno aktivno u slobodno vrijeme više od 60 minuta dnevno* ($p=,000$), *U vrtiću dijete se bavi organiziranim vježbanjem (sportska igraonica, sportski programi...)* ($p=,003$), *Dijete pohađa organiziranu sportsku aktivnost izvan vrtića* ($p=,000$), odnosno djeca tjelesno aktivnih roditelja provode više vremena u tjelesnim aktivnostima u slobodno vrijeme, te organiziranim TA u vrtiću i izvan vrtića. Dobivene rezultate možemo tumačiti na način da je tjelesna aktivnost roditelja povezana s tjelesnom aktivnošću djece u slobodno vrijeme što je u skladu s istraživanjem na predškolskoj dobi 3-5 godina (Ruiz, GesellBuchowski, Lambert i Barkin, 2011) u kojemu je dobivena visoka pozitivna povezanost između TA roditelja i TA njihove djece te autori potvrđuju da među djecom predškolske dobi postoji snažnija povezanost između umjerene TA roditelja i djeteta. Navedeno potvrđuju i rezultati Puglies i Tinsley (2007) koji navode da roditeljsko modeliranje ima slab utjecaj na TA djece i adolescenata, međutim utjecaj TA roditelja može biti važniji za djecu predškolske dobi. Istraživanje (Moore, Lombardi, White, Campbell, Oliveria i Ellison, 1991) koje je utvrđivalo spolne razlike roditelja u modeliranju na tjelesnu aktivnost djece pokazuje da je veća vjerojatnost da će predškolska djeca aktivnih majki biti aktivna, nego djeca neaktivnih majki. Točnije, djeca aktivnih majki imala su 2 puta veću vjerojatnost da će biti aktivna od djece neaktivnih majki, djeca aktivnih očeva 3,5 puta veću vjerojatnost, a kad su oba roditelja bila aktivna, vjerojatnost da će djeca biti aktivna bila je 5,8 puta veća u odnosu na djecu dvaju neaktivnih roditelja. Autori navode da mogući mehanizmi za odnos između razine aktivnosti roditelja i djeteta, uključuju roditelje kao uzore, zatim dijeljenje aktivnosti s članovima obitelji, poboljšanje i podršku aktivnih roditelja u djetetovom sudjelovanju u tjelesnoj aktivnosti te genetski prenosive čimbenike koji predisponiraju dijete na veću razinu tjelesne aktivnosti. Na uzorku školske djece dobi 11-14 godina (Zovko, Djuric., Sember, i Jurak, 2021) dobivena je pozitivna povezanost umjerene do visoke TA majke i djece, te TA roditelja i djece dobi 10-17 godina (Heitzler, Lytle, Erickson, Barr-Anderson, Sirard i Story, 2010).

Veće prosječne vrijednosti djece tjelesno aktivnih roditelja u tvrdnjama *U vrtiću dijete se bavi organiziranim vježbanjem (sportska igraonica, sportski programi...)*, *Dijete pohađa organiziranu sportsku aktivnost izvan vrtića* mogu se objasniti većom podrškom tjelesno aktivnih roditelja za organizirano bavljenje sportom, ali i mogućim socioekonomskim čimbenicima, budući da se organizirane aktivnosti dodatno plaćaju. U ovom istraživanju nemamo podatak o prosječnim primanjima, ali istraživanja navode da sudjelovanje djece u organiziranim aktivnostima ovisi o socioekonomskim čimbenicima obitelji (Jayanthi, i sur., 2018; Whitaker i sur., 2021), odnosno roditelji s većim primanjima imaju veće mogućnosti za plaćanje organiziranih fitness programa i sportskih aktivnosti svoje djece.

Razlike u tvrdnjama koje obuhvaćaju podršku roditelja *Potičem dijete na tjelesnu aktivnost u slobodno vrijeme* ($p=,007$), *Često aktivno provodim slobodno vrijeme s djetetom u prirodi* ($p=,036$),

Važno mi je da dijete pohađa sportski program jer sam svjestan/na opasnosti tjelesne neaktivnosti ($p=,046$), Dijete pokazuje interes za bavljenje sportom ($p=,002$) mogu se objasniti istraživanjem na predškolskoj dobi (Dowda i sur., 2011), koje pokazuje da je TA roditelja neizravno povezana s TA djeteta, kroz utjecaj roditeljske podrške (potičem dijete da se igra na otvorenome, vožnja na treninge, promatranje djece u tjelesnoj aktivnosti ili slobodnoj igri, govorenje djeci da je TA važna za njihovo zdravlje). Isto tako, Loprinzi i Trost (2010) nisu pronašli izravan učinak TA roditelja na TA djeteta, ali su pronašli neizravan učinak koji je posredovan roditeljskom podrškom. Također, na uzorku 6-godišnjaka nisu dobivene značajne povezanosti između TA roditelja i djece (Jago i sur., 2010), odnosno autori navode da roditelji ne moraju biti aktivni da bi njihova djeca bila aktivna, već bi trebali tražiti načine kako povećati tjelesnu aktivnost svoje djece, poput poticanja hodanja u školu ili promicanja slobodne igre na otvorenom. Važnost roditeljske potpore ističu i autori koji navode da je važno prepoznati da su i drugi oblici roditeljskog utjecaja, kao što je pružanje logističke potpore tjelesnoj aktivnosti, upisivanje djece u programe tjelesne aktivnosti i stvaranje mogućnosti za aktivnost, povezani s većom TA dječaka i djevojčica (Brockman i sur., 2009; Sebire i sur., 2016). Također, Loprinzi i sur. (2013) na uzorku 4 godišnjaka ($N=176$) navode da roditeljska podrška može imati važnu ulogu u tjelesnim aktivnostima predškolske djece. Tako roditelji koji su tjelesnu aktivnost smatrali važnom za svoje dijete, pružali podršku djetetovoj tjelesnoj aktivnosti, imali dobra iskustva s tjelesnom aktivnošću u djetinjstvu te imali visoku percepciju djetetove tjelesne sposobnosti, vjerojatnije će primjenjivati ponašanja koja povećavaju tjelesnu aktivnost njihove djece. Rezultati kvalitativnog istraživanja (Thompson i sur., 2010) upućuju da jednostavne strategije koje se fokusiraju na poticanje roditelja da budu aktivni sa svojim djetetom, nisu dovoljne za povećanje tjelesne aktivnosti djeteta.

Razlike u tvrdnji *Dijete u slobodno vrijeme gleda televiziju više od 2 sata dnevno (uključujući igranje igrice na konzolama)* ($p=0,031$) pokazuju da djeca tjelesno neaktivnih roditelja značajno više vremenaprovide u sedentarnim aktivnostima u odnosu na djecu tjelesno aktivnih roditelja. Dobiveni rezultati sukladni su s istraživanjem na predškolskoj dobi koje pokazuje jaku povezanost između djece i roditelja u dnevnim sedentarnim aktivnostima (Ruiz i sur., 2011). Jago i sur. (2010) na uzorku 6 godišnjaka utvrđuju pozitivnu povezanost ukupnog vremena u sedentarnim aktivnostima djevojčica i roditelja, dok kod dječaka nije bilo značajne povezanosti. Slične rezultate na uzorku školske djece navode Zovko i sur. (2021) gdje je dobivena povezanost između sedentarnih aktivnosti roditelja i dječaka, ali ne i kod djevojčica.

4. Zaključak

Rezultati su pokazali da djeca tjelesno aktivnih roditelja značajno više sudjeluju u tjelesnoj aktivnosti u slobodno vrijeme i organiziranim sportskim programima u vrtiću, i izvan vrtića. Također tjelesno aktivni roditelji više potiču djecu na tjelesnu aktivnost u vrtiću, češće aktivno provode vrijeme s djetetom u prirodi, smatraju da dijete pokazuje interes za bavljenje sportom i važno im je da dijete pohađa sportski program jer su svjesni opasnosti tjelesne neaktivnosti. S druge strane prema percepciji tjelesno neaktivnih roditelja, njihova djeca više vremena provode u sedentarnim aktivnostima.

LITERATURA

- Brockman, R., Jago, R., Fox, K. R., Thompson, J. L., Cartwright, K., & Page, A. S. (2009). "Get off the sofa and go and play": Family and socioeconomic influences on the physical activity of 10–11 year old children. *BMC public health*, 9 (1), 1–7.
- Dowda, M., Pfeiffer, K. A., Brown, W. H., Mitchell, J. A., Byun, W., & Pate, R. R. (2011). Parental and environmental correlates of physical activity of children attending preschool. *Archives of pediatrics & adolescent medicine*, 165 (10), 939–944. <https://doi.org/10.1001/archpediatrics.2011.84>
- Fuemmeler, B. F., Anderson, C. B., & Mâsse, L. C. (2011). Parent-child relationship of directly measured physical activity. *The international journal of behavioral nutrition and physical activity*, 8, 17. <https://doi.org/10.1186/1479-5868-8-17>
- Gustafson SL, Rhodes RE. (2006). Parental correlates of physical activity in children and early adolescents. *Sports Medicine*, 36:79–97.

- Heitzler, C.D., Lytle, L.A., Erickson, D.J., Barr-Anderson, D.J., Sirard, J.R., & Story, M.T. (2010). Evaluating a model of youth physical activity. *American journal of health behavior*, 34 5, 593–606.
- Jago, R., Fox, K. R., Page, A. S., Brockman, R., & Thompson, J. L. (2010). Parent and child physical activity and sedentary time: do active parents foster active children?. *BMC public health*, 10, 194. <https://doi.org/10.1186/1471-2458-10-194>
- Jago, R., Sebire, S. J., Wood, L., Pool, L., Zahra, J., Thompson, J. L., & Lawlor, D. A. (2014). Associations between objectively assessed child and parental physical activity: a cross-sectional study of families with 5-6 year old children. *BMC public health*, 14, 655. <https://doi.org/10.1186/1471-2458-14-655>
- Jago, R., Solomon-Moore, E., Macdonald-Wallis, C., Thompson, J. L., Lawlor, D. A., & Sebire, S. J. (2017). Association of parents' and children's physical activity and sedentary time in Year 4 (8-9) and change between Year 1 (5-6) and Year 4: a longitudinal study. *The international journal of behavioral nutrition and physical activity*, 14(1), 110. <https://doi.org/10.1186/s12966-017-0565-0>
- Jayanthi, N. A., Holt, D. B., Jr, LaBella, C. R., & Dugas, L. R. (2018). Socioeconomic Factors for Sports Specialization and Injury in Youth Athletes. *Sports health*, 10(4), 303–310. <https://doi.org/10.1177/1941738118778510>
- Loprinzi, P. D., & Trost, S. G. (2010). Parental influences on physical activity behavior in preschool children. *Preventive medicine*, 50(3), 129–133. <https://doi.org/10.1016/j.ypmed.2009.11.010>
- Loprinzi, P.D., Schary, D.P., Beets, M.W., Leary, J.M., & Cardinal, B.J. (2013). Association Between Hypothesized Parental Influences and Preschool Children's Physical Activity Behavior. *American Journal of Health Education*, 44, 18–9.
- Moore, L. L., Lombardi, D. A., White, M. J., Campbell, J. L., Oliveria, S. A., & Ellison, R. C. (1991). Influence of parents' physical activity levels on activity levels of young children. *The Journal of pediatrics*, 118 (2), 215–219. [https://doi.org/10.1016/s0022-3476\(05\)80485-8](https://doi.org/10.1016/s0022-3476(05)80485-8)
- Pugliese, J., & Tinsley, B. (2007). Parental socialization of child and adolescent physical activity: a meta-analysis. *Journal of family psychology : JFP : journal of the Division of Family Psychology of the American Psychological Association (Division 43)*, 21 (3), 331–343. <https://doi.org/10.1037/0893-3200.21.3.331>
- Ruiz R, Gesell SB, Buchowski MS, Lambert W, Barkin SL. (2011). The relationship between hispanic parents and their preschool-aged children's physical activity. *Pediatrics*. 127 (5): 888–895.
- Sebire, S. J., Jago, R., Wood, L., Thompson, J. L., Zahra, J., & Lawlor, D. A. (2016). Examining a conceptual model of parental nurturance, parenting practices and physical activity among 5-6 year olds. *Social science & medicine* (1982), 148, 18–24. <https://doi.org/10.1016/j.socscimed.2015.11.022>
- Thompson, J. L., Jago, R., Brockman, R., Cartwright, K., Page, A. S., & Fox, K. R. (2010). Physically active families - de-bunking the myth? A qualitative study of family participation in physical activity. *Child: care, health and development*, 36 (2), 265–274. <https://doi.org/10.1111/j.1365-2214.2009.01051.x>
- Whitaker A.A., Baker G., Matthews L.J., McCombs J.S., Barrett M. Who Plays, Who Pays? (2021) Funding for and Access to Youth Sports. [preuzeto 20. kolovoza 2022];dostupnoonline: https://www.rand.org/pubs/research_reports/RR2581.html
- WHO (2020).Guidelines on physical activity and sedentary behaviour. Preuzeto 20. kolovoza 2022. <https://www.who.int/publications/i/item/9789240015128>
- Yao CA, Rhodes RE. (2015). Parental correlates in child and adolescent physical activity: a meta-analysis. *The International Journal of Behavioral Nutrition and Physical Activity*. Feb;12:10. DOI: <https://doi.org/10.1186/s12966-015-0163-y>
- Zovko, V., Djuric, S., Sember, V., & Jurak, G. (2021). Are Family Physical Activity Habits Passed on to Their Children?. *Frontiers in psychology*, 12, 741735. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2021.741735>

PARENTS' PERCEPTION OF THEIR CHILDREN'S PHYSICAL ACTIVITY

Abstract

Previous research shows that the physical activity of parents is related to the physical activity of children, more precisely, children of physically active parents spend more time in physical and organized sports activities. The aim of this research was to determine whether there are differences in parents' perception of children's physical activities in kindergarten and free time, with regard to parents' physical activity. The sample consisted of 259 parents from the area of the city of Zagreb. The sample of variables consisted of 15 statements expressed on a Likert scale. Differences between physically active and inactive parents were calculated using the Mann Whitney U test. The results showed that children of physically active parents participate significantly more in physical activity in their free time and in organized sports programs in kindergarten and outside kindergarten. Also, physically active parents encourage their children to be more physically active in kindergarten, they spend more time actively with their child in nature, they believe that the child shows an interest in playing sports and it is important for them that the child attends a sports program because they are aware of the consequences of physical inactivity. On the other hand, according to the perception of physically inactive parents, their children spend more time in sedentary activities.

Keywords: *physical activity, parents, children*

AУТОРИ / SZERZŐK / AUTORI / AUTHORS

16. MEЂУНАРОДНА НАУЧНА КОНФЕРЕНЦИЈА
16. NEMZETKÖZI TUDOMÁNYOS KONFERENCIA
16. MEĐUNARODNA NAUČNA KONFERENCIJA
16TH INTERNATIONAL SCIENTIFIC CONFERENCE

1. Bacsa-Bán Anetta	13. Ines Katić	25. Námesztovszki Zsolt
2. Balogh Regina	14. Kovács Írisz	26. Ivana Nikolić
3. Lucija Belošević	15. Andre Kurowski	27. Bojana Perić Prkosovački
4. Blatt Péterné	16. Valentina Majdenić	28. Richárd Kószó
5. Ђорђе Л. Цвијановић	17. Major Lenke	29. Rudnák Ildikó
6. Ana Izabela Dasović	18. Zvonimir Marić	30. Hrvoje Šlezak
7. Grabovac Beáta	19. Ivana Marinić	31. Szabóné Pongrácz Petra
8. Horák Rita	20. Hrvoje Mesić	32. Draženko Tomić
9. Tatjana Pleš	21. Eva Mikuska	33. Tin Užar
10. Milena Ivanuš Grmek	22. Snježana Mraković	34. Emőke Varga
11. Александар П. Јанковић	23. Nagy Kinga	
12. Kalmár Laura	24. Nagyházi Bernadette	

CIP - Каталогизација у публикацији
Библиотеке Матице српске, Нови Сад

37(082)

УЧИТЕЉСКИ факултет на мађарском наставном језику. Међународна научна конференција (16 ; 2022 ; Суботица)

Промена парадигме у образовању и науци [Електронски извор] : зборник радова = Paradigmaváltás az oktatásban és a tudományban : tanulmánygyűjtemény / 16. међународна научна конференција, Суботица, 3–4. новембар 2022. = 16. Nemzetközi tudományos konferencia, Szabadka, 2022. november 3–4. ; [уредници Viktor Fehér, Laura Kalmár, Judit Raffai]. - Суботица = Szabadka = Subotica : Учитељски факултет на мађарском наставном језику, 2022

Начин приступа (URL):

https://magister.uns.ac.rs/files/kiadvanyok/konf2022/Inter_ConfSubotica2022.pdf. - Начин

приступа (URL): <http://magister.uns.ac.rs/Kiadvanyaink/>. - Начин приступа (URL):

<https://magister.uns.ac.rs/Публикације/>. - Насл. са насловног екрана. - Опис заснован

на стању на дан: 26.12.2022. - Радови на срп., мађ., хрв. и енгл. језику. -

Библиографија уз сваки рад. - Summaries.

ISBN 978-86-81960-19-6

а) Образовање -- Зборници

COBISS.SR-ID 83886601